

Rahandusministeerium

17.11.2025 nr 11-1.1/25/5022

Noortelaagrite ja erahuvikoolide tegevustele maksuvabastuse kohaldamisest

Austatud rahandusminister

Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poole pöördusid hiljuti Eesti Laagrikorraldajate Liit (03.10.2025) ning Eesti Erahuvikoolide Liit (16.10.2025). Pöördumise ajendiks oli laagrikorraldajatele ja erahuvikoolidele õppeaasta algul Maksu- ja Tolliameti saadetud teavitus maksustatava käibe ületamisel seadusest tuleneva kohustuse kohta end käibemaksukohustuslasena registreerida ning teenuste pealt käibemaks tasuda. Seni on osa laagrikorraldajatest ja erahuvihariduse pakkujatest pidanud lastele ja noortele pakutavaid hariduslikke teenuseid käibemaksuseaduse (KMS) § 16 lõike 1 punktis 6 sätestatud erandi alla kuuluvaks. Pöördujad näevad ette, et eelnimetatud teenuste pealt käibemaksu tasumine muudab nii laagri- kui erahuviharidusteenuse lastele ja noortele senisest raskemini kättesaadavaks.

HTM on seisukohal, et noortelaagrite ning erahuviharidusteenuse pakkumine lastele ja noortele peab olema käibemaksu tasumisest vabastatud, kuna tegemist on valdavalt mitteärilisel eesmärgil korraldatavate mitteformaalõppe tegevustega, mis täiendavad formaalharidust ja aitavad kaasa noorte arengule.

Eesti Vabariigi haridusseaduse § 18¹ jaotab õppeliigid eesmärgi alusel formaal- ja mitteformaalõppeks. Mitteformaalõpe on eesmärgistatud ja struktureeritud vabatahtlik õpe, mis võib toimuda õppekava alusel ning mida pakuvad eeskätt noorsootöö, huvihariduse ja täiskasvanute täienduskoolituse asutused ja organisatsioonid. Noorsootöö seaduse alusel tegutsevad noortelaagrid ning huvikooli seaduse ja erakooli seaduse alusel tegutsevad erahuvikoolid on mitteformaalõpet pakuvad asutused ning osa terviklikust haridussüsteemist.

Noorsootöö seaduses on kehtestatud nõuded noorte projekt- ja püsilaagrite läbiviimiseks, sh peavad laagrite korraldajad taotlema tegevusluba ning nende juhendajad omama laagrikasvataja või -juhataja osakutset. Noorte projekt- ja püsilaagrite ühe vahetuse pikkuseks on vähemalt 6 ööpäeva ning nad on registreeritud Eesti hariduse infosüsteemis (EHIS). Projektilaagritele väljastavad tegevuslube valla- ja linnavalitsused ning püsilaagritele Haridus- ja Teadusministeerium.

Huvikoolina tegutsemiseks on huvikooli seaduses ja erakooli seaduses ette nähtud samuti nõuded, sh loakohustus, aga ka nõuded õppekavale ja -sisule. Enamuse (u 84%) Eesti huviharidusmaastikust moodustavad erahuvikoolid.

HTM peab laagri- ja huviharidusteenuse kättesaadavust lastele ja noortele väga oluliseks. Arenguseire Keskuse huvihariduse kättesaadavuse lühiportis tuuakse välja selge korrelatsioon vanemate sissetuleku ja laste huviharidusele ligipääsu vahel. Huviharidus on kättesaadavam jõukamate ja kõrgema haridustasemega vanemate lastele ([Arenguseire Keskus](#), 2025). Teenusepakujate koormamine käibemaksuga tekitab olukorra, kus juba praegu kulukas teenus võib muutuda peredele veelgi kättesaamatumaks. Soovime sellise olukorra tekkimist vältida.

Euroopa Liidu (EL) käibemaksudirektiivi 2006/112/EÜ artikli 132 lõike 1 punkt i näeb ette maksuvabastuse laste ja noorte haridusele, kooli- või ülikooliharidusele, kutse- või ümberõppele, samuti nendega otseselt seotud teenuste osutamisele nimetatud eesmärkidel tegutsevate avalik-õiguslike organisatsioonide või teiste sarnastel eesmärkidel tegutsevana tunnustatud organisatsioonide poolt.

Noortelaagrite ja erahuvikoolide pakutavates mitteformaalharidusliku sisuga tegevustes osaleb hinnanguliselt enam kui 100 000 last ja noort. 2025. aastal osales riiklikult toetatavates projekt- ja püsilaagrites Haridus- ja Noorteameti andmetel 30 000 last ja noort ning 2024/25. õppeaastal õppis erahuvikoolides 70 965 last ja noort vanuses 7–18 ([HaridusSilm](#)).

Laagrikorraldajate ning erahuvikoolide jaoks on vajalik antud küsimuses luua õigusselgus ning kindlustunne laagri- ja huviharidusteenuse käibemaksuga maksustamise osas. Selgust teenuste maksumust olulisel määral mõjutava maksuvabastuse kohaldumise ja selle ulatuse osas vajavad ka lapsevanemad ja noored.

Eeltoodust tulenevalt palume teie seisukohta järgnevate küsimuste osas:

1. Kuidas Rahandusministeerium tõlgendab KMS § 16 lõike 1 punktis 6 sisalduvaid mõisteid „üldhariduskoolitusega seotud koolitus“, „muu koolitus“ ja „ärilisel eesmärgil antav koolitus“? Palume viidata tõlgenduse õiguslikule alusele või halduspraktikale, mis neid mõisteid sisustab.
2. Millised piirid seab eelmises küsimuses viidatud mõistete tõlgendusruumile Euroopa Liidu õigus, sh EL käibemaksudirektiiv ning seonduv kohtupraktika?
3. Millistel kaalutlustel on Eesti seadusandja otsustanud kasutada käibemaksuseaduses mõistet „koolitus“ käibemaksudirektiivis kasutatud mõiste „haridus“ asemel? Palume selgitada, kas see eristus mõjutab noorte mitteformaalõppe tegevuste (sh laagrid ja huviharidus) maksustamist.
4. Millistele kaalutlustele tuginedes otsustati KMSi õigusnormi sisustamisel, et käibemaksudirektiiviga ette nähtud laste ja noorte hariduse maksuvabastust ei kohaldata ärilisel eesmärgil korraldatavale koolitusele?
5. Milline on Rahandusministeeriumi seisukoht ning Maksu- ja Tolliameti senine halduspraktika KMS § 16 lõike 1 punktis 6 ette nähtud maksuvabastuse kohaldamisega lastele ja noortele osutatavale laagriteenusele ning huviharidusele?
6. Kas ja millistel kaalutlustel on Rahandusministeeriumi hinnangul põhjendatud käsitleda käibemaksu osas erinevalt munitsipaal- ja erahuvikooli, kui mõlemad tegutsevad sama seadusliku aluse (huvikooli seadus, erakooli seadus) järgi ja täidavad samasuguseid hariduslikke eesmärke?
7. Kas Rahandusministeeriumi hinnangul on ilma käibemaksuseadust muutmata võimalik senise halduspraktika ümberkujundamine selliselt, et noorsootöö seaduse alusel tegutsevatele tegevusloaga noorte püsi- ja projektlaagrite noortele osutatavale mitteformaalharidusliku sisuga laagriteenusele kohalduks käibemaksuvabastus?
8. Kas Rahandusministeeriumi hinnangul on ilma käibemaksuseadust muutmata võimalik senise halduspraktika ümberkujundamine selliselt, et tegevusloaga omavate huvikoolide

lastele ja noortele huvihariduse pakkumine oleks sõltumata omandivormist vabastatud käibemaksuga maksustamise kohustusest?

9. Meile teadaolevalt on nii laagrikorraldajate kui ka erahuvikoolide hulgas neid, kes on end juba varasemalt käibemaksukohustuslasena registreerinud. Milline on Rahandusministeeriumi ettepanek kõigi laagrikorraldajate ja erahuvikoolide võrdseks kohtlemiseks?

Juhul kui te ei pea võimalikuks halduspraktika muutmist ilma käibemaksuseadust muutmata, peab HTM vajalikuks täpsustada KMSi selliselt, et maksuvabade teenuste hulka loetakse kooskõlas EL käibemaksudirektiivis sätestatuga ka:

- a. lastele ja noortele arendavaid mitteformaalõppe tegevusi pakkuvate noorte püsi- ja projektlaagrite läbiviimine ning
- b. noorte huvi- ja erahuviharidus juhul, kui neil on kehtiv tegevusluba ning nad tegutsevad noorsootöö seaduse või huvikooli seaduse alusel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Kallas
minister

Anu-Cristine Tokko
735 0114
anu-cristine.tokko@hm.ee